

Weekendavisen

FOTO: SCANPIX

Efterår. Svampen har større betydning for dansk økonomi end svinet. Der er penge i enzymerne. **IDEER 3**

Mad. Kødgrøde med rødvin og stjerneanis i Kultur side 8. Opskrift til børn der vil lave lam tikka masala til familien. **FAKTISK 12**

Nationalmuseet. I tomme sale går medarbejdere og drømmer om at lave store, folkekære udstillinger. **KULTUR 1**

Ære. »En ondartet byld, der burde skæres ud,« lød en karakteristik af dr. phil. Hakon Stangerup i 1944. **SAMFUND 14**

Rædsel. Børn måtte ikke elskes, for så blev de egoistiske. Ny fremragende bog om Stalins tyranni. **BØGER 14**

Chok. Hvad danske rektorer mødte i Kina: Noget stort, ambitiøst, dygtigt og *sultent*, som kommer i kamp med vores elever og studerende om hver eneste stilling i den globale virkelighed.

Hvad skal vi så leve af?

Af PERNILLE STENSGAARD

Togtredive rektorer for danske gymnasier er netop vendt hjem fra Kina i alarmeret tilstand. »Jeg mærkede en svag opvågningskvalme over, hvordan det skal gå herhjemme,« siger Dorthe Enger, rektor for københavnske Niels Steensens Gymnasium. Andre deltagere i den ugelange rundrejse i det kinesiske uddannelsessystem har samme ubehagelige følelse af noget stort, ambitiøst, dygtigt og *sultent*, som kommer i kamp med danske elever og studerende om hver eneste stilling i den globale virkelighed.

»Jeg tror, vi alle tænkte: 'Hvad pokker gør vi, når vi kommer hjem?' Så voldsom og prægnant en oplevelse var det,« siger Jimmy Burnett Nielsen fra Bagsværd kostskole og gymnasium.

De så en pige sidde og læse i metroens larm og mylder og spurgte hende hvorfor.

»Jeg skal lære at koncentrere mig,« svarede hun.

De mødte en 16-årig elev på en eliteskole, der var i stand til at forklare dem, hvorfor Kina bruger en milliard om dagen på at læse deres økonomi til den amerikanske.

»Vi var i drøftelse, det var ikke en robot, vi hørte på,« siger Burnett-Nielsen.

De så 1200 elever blive undervist i idræt af én lærer. De så et nybygget kostskolegymnasium til 7.000 elever, hvor eleverne har fri to dage hver måned til at besøge deres forældre. På nær søndag eftermiddag er resten af tiden planlagt med undervisning, lektier, idræt og samvær.

»Vi var rystede i vores grundvold,« siger Otto Strange Møller fra Ingrid Jespersens Gymnasium.

»Jeg har det som andre, der har set Kina. Et land i heftig vækst med *radikal* satsning på uddannelsessystemet. Det

overrumplende er mængden, det er vækstpotealet, midlerne og den behårde disciplin. Vi kommer til kort over for deres målrettedhed, og den der med, at de er mekaniske dukker, der ikke kan tænke selv, holder ikke vand. Hvorfor skulle de ikke også kunne udvikle innovation? De er jo godt i gang med det og på vej frem med stormskridt. De har meget mere elev-lærer udveksling, end man tror.«

Jens Nielsen fra nordjyske Støvring Gymnasium er ikke bare forskrækket på Danmarks vegne, men på hele den vestlige verdens.

I de sidste par år har de reformeret deres skolesystem i vores retning. Det kommer helt fra toppen, at der skal fokuseres på det enkelte individ, som også skal motiveres personligt. De laver projekter og åbne opgaver. Hold da op! Det er det, der står i vores bekendtgørelse om folkeskolen.«

De læser og læser

Danskerne besøgte kun udvalgte skoler med udvalgte elever, som modtog dem med dybe buk og stolthed. Forældrene betaler for deres eneste barns skolegang og forventer sig alt. En skoles renommé afhænger udelukkende af, om dens elever kan gå videre. Der er intet, der hedder ungdomskultur og sjove fester. Kun: videre, videre, videre!

»Hele hysteriet med gymnasiernes profiler var væk. Vi så et fokus og en koncentration, som vi ikke kender. Undervisningen varer hele dagen, også i weekenden, og er en form for coaching og træning. Timerne er meget intense med øjenmassage bagefter. Ingen snak i timerne, ingen mobiler, ingen toiletbesøg,« siger Dorthe Enger, der beskriver de kinesiske elever som »underligt uskyldige« og ikke så kritiske som de danske.

»De har brillen alle sammen og er pressede, fordi så meget hænger på dem. De skal forsørge deres forældre og bedsteforældre i et land uden folkepension.«

Otto Strange Møller: »De læser og læser og læser. Der er ikke et sted, hvor de ikke bliver målt, vejet og udvalgt. De vil bevæge sig hurtigt fremad, og selv om vi kan være uenige i metoderne, bliver vi nødt til at spørge os selv, om vi producerer talenter nok?«

Dorthe Enger ønsker sig en dansk heldagsskole med coaching og lektiehjælp. Hun vil gerne minimere de unges

fritidsarbejde og droppe festerne i gymnasiet. I kortform: »Jeg kunne godt tænke mig at stramme op. I Kina fik jeg en lidt dårlig fornemmelse af, at vi skal overtale vores elever til at gå i skole. Mange af dem er ikke rigtigt. Jeg synes ikke, vi passer godt nok på de unge i vores skoler.«

I Støvring, i Danmark og i Vesten savner rektor Jens Nielsen en klarere bevidsthed om, hvor målrettede de unge kinesere er.

»Landet producerer altså en halv million ingeniører hvert år. De er dygtige og parate til at tage jobbet fra dig, og måske kan de gøre det for 5.000 kroner om måneden. Det kunne vi godt have for øje. Og du får mig ikke til at sige, at de danske unge ikke laver noget, for de laver noget hele tiden. Kæreste, arbejde og venner, det hele skal passes, hvor den unge kineser må prioritere alt det fra, og det er heller ikke lykken. Selvfølgelig skal vi ikke sidde og læse på Rådhuspladsen som den kinesiske pige i metroen, men vi skal være bevidste om, at der altså er halvanden milliard mennesker, der snart kan det hele.«

Europa som egnsmuseum

Hvis Bagsværd-rektoren Jimmy Burnett Nielsen skal forklare den mærkbare forskel på kinesiske og danske elever lidt firkantet, går de kinesiske elever i skole for at lære, mens danskerne gør det for at være. Eller som Otto Strange Møller udtrykker det, er det vigtigste for kinesiske forældre, at deres barn får en uddannelse, mens danske forældres mål er, at deres børn bliver lykkelige.

»Identitetsudviklingen er meget central i den måde, vores ungdomsuddannelser udvikles på, men måske skulle vi tynde ud i alt det,« siger Burnett Nielsen – fuldt bevidst om, at hvis der er noget, vi ikke er gode til i vores verden, er det at gå glip af noget.

»Kinesiske elever har arbejdsvilje. De går til den og ved, at udviklingen af talent er forbundet med ekstremt hårdt arbejde. Herhjemme diskuterer vi 12 minutter ekstra arbejde her og der for at redde verdenssituationen. Der er slet ikke den krisebevidsthed, der burde være. Vi taler om muskelhunde, væltede hoppeborge og maden i børnehaverne. Hvis man ikke læste udenlandske aviser, ville man ikke vide, hvordan det står til. At Europa risikerer at udvikle sig til et egnsmuseum, som asiater besøger for at se, hvordan det var i gamle dage.«

Rektorerne vil have, at det skal være fedt at arbejde hårdt og længe på studierne. Norden skal rehabiliteres, talenterne skal sendes af sted med salut og slid genindføres. Ingen af dem tør for alvor drømme om den ro, de oplevede i klasserne i Kina.

PR i danske skoler

»Engang troede vi, at talent var noget medfødt, men nu viser al forskning, at der skal hårdt slid til at blive god,« siger Burnett Nielsen.

»Vi skal ikke tage modet fra vores unge, men man skal sgu knokle for det. Der er ingen modsætning mellem et fagligt løft og at holde fast i de bløde værdier. Vi skal bare være bedre.«

Hans eget gymnasium i Bagsværd vil introducere et femårigt gymnasieførløb fra 9. klasse til 3.g. for at styrke koblingen mellem grundskole og gymnasium og har gang i et samarbejde med Novozymes og DTU om bioteknologi.

På Niels Steensens lærer alle 485 elever i grundskolen kinesisk i fem år, mens sproget er valgfrit i gymnasiet. Og den 25. november indvier rektor Dorthe Enger et Confucius Classroom, støttet af den kinesiske stat med kinesiske gæsteforsorer, studierejser til danske lærere, undervisningsmateriale etc.

– *Hvad vil kineserne opnå?*

»De vil vise, at de er et dygtigt og godt land, og de ønsker at blive endnu større og endnu bedre,« siger Enger. Kina inviterer masser af rektorer fra andre lande, ligesom de åbner Confucius Classrooms overalt og har udvekslingsaftaler med europæiske skoler, herunder også Støvring Gymnasium, der sender sit kinesiskhold på 14 dages studieture med privat indkvartering hos elever fra kinesiske partnerskoler ligesom kinesiske skolelærere og elever i de sidste ti år jævnligt er ankommet til den nordjyske by.

»De er meget interesserede i udveksling og hugger vores gode ideer og metoder med stor åbenhed,« siger Jens Nielsen.

»De er ikke ude på at omvende os. Det har taget mig lang tid at forstå, at Kinas projekt er Kina.«

Hans egne elever har kinesisk i tre år på a-niveau og er både til mundtlig og skriftlig eksamen i faget.

»De får en øjenåbner og finder ud af, hvad Kina kan og vil. Og omvendt kommer kineserne hertil og oplever vores system. Det er godt for alle.«

2010

MacBook Pro fra kr. 8.999,-

»Min Mac giver mig en sjovere hverdag. Udover at den har et flot design, virker den altid updklogeligt og er virkelig let at bruge.«

Majbritt Holst, sælger Humac Vesterbrogade

Kærlighed ved første klik

Hvorfor Mac?

Fori Mac er intuitiv opbygget, kreativ på alle måder, stærk som en okse og mega lækker. Fori den er født med verdens nemmeste programmer til dine billeder, film og musik. Fori den arbejder for dig og ikke afbryder dig med konstante advarsler og opdateringer. Fori Mac giver dig friheden til at gøre det, som betyder noget for dig.

70215353 / humac.dk / shop.humac.dk
København: Vesterbrogade 12 / Gl. Mønt 12 / Magasin (Kgs. Nytorv)
Frederiksberg: Boulevard 15 Århus: Fredens Torv 2 Odense: Vestergade 94
Lyngby: Lyngby Hovedgade 19A Aalborg: Lille Nygade 8 Vejle: Sandtorv 2

The Organic Pharmacy • suki skin care • Logona • Jane Iredale m. fl.

John Masters -20% rabat

John Masters: -20% over 400 kr.

Blødt og glansfuldt hår med John Masters skånsomme plantebaserede økologiske shampoo og balsam med leave-in kur

Besøg Danmarks største økologiske parfumeri i Grønnegade og få professionel rådgivning

HUDEPLEJ & MAKE-UP pure shop

Butikker: Grønnegade 31 & 36 • Kbh. K • Tlf. 33 17 00 70 • pureshop.dk

Fokus på undervisningsmiljø

19 VEJE TIL BEDRE TRIVSEL PÅ UNGDOMSUDDANNELSERNE
Håndbog med metoder til at skabe et bedre undervisningsmiljø på ungdomsuddannelser. **100 kr.**

ER DU MED MOD MOBNING
– 42 VEJE TIL BEDRE TRIVSEL
Håndbog med metoder til forebyggelse og bekæmpelse af mobning i skolen. **100 kr.**

FÅ EN SNAK OM UNDERVISNINGSMILJØ
Temakort til dialog om undervisningsmiljø i indskoling. **100 kr.**

Bestilles på www.dcum.dk/dcum/butik
Ekspedition og porto udgør 50 kr. uanset ordrens størrelse

dcum.

Dansk Center for Undervisningsmiljø